

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету фінансів та обліку
Андрій КІЗИМА

Сергій

2024 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної
роботи
Віктор ОСТРОВЕРХОВ

2024 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Навчально-наукового
інституту новітніх освітніх
технологій

Святослав ПИТЕЛЬ

« 30 »

2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни «Грошово-кредитні системи зарубіжних країн»

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань – 07 Управління та адміністрування

Спеціальність – 072 Фінанси, банківська справа, страхування та
фінансовий ринок

Освітньо-професійна програма «Банківська справа»

Кафедра фінансових технологій та банківського бізнесу

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практичні заняття (год.)	ІРС (год.)	Тренінг (год.)	Самост. робота студ. (год.)	Разом (год.)	Залік, (семестр)
Денна	2	3	32	14	3	6	95	150	3
Заочна	2	3, 4	8	4	–	–	138	150	4

Тернопіль – ЗУНУ
2024

30.08.2024
С.П.

Робочу програму склав кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансових технологій та банківського бізнесу Ярослав ЧАЙКОВСЬКИЙ

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри фінансових технологій та банківського бізнесу (протокол № 1 від 27 серпня 2024 р.).

Завідувач кафедри фінансових технологій
та банківського бізнесу,
доктор економічних наук, професор

Ольга КНЕЙСЛЕР

Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок (протокол № 1 від 30 серпня 2024 року).

Голова групи забезпечення спеціальності,
доктор економічних наук, професор

Ольга КИРИЛЕНКО

Гарант ОПП «Банківська справа»
доктор економічних наук, професор

Богдан ЛУЦІВ

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Грошово-кредитні системи зарубіжних країн»

1. Опис дисципліни «Грошово-кредитні системи зарубіжних країн»

Дисципліна «Грошово-кредитні системи зарубіжних країн»	Галузь знань, спеціальність, освітньо- професійна програма, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів – 5	Галузь знань – 07 Управління та адміністрування	Статус дисципліни блок вибіркових дисциплін Мова навчання українська
Кількість залікових модулів – 3	Спеціальність – 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок	Рік підготовки: Денна – другий Заочна – другий Семестр: Денна – третій Заочна – третій, четвертий
Кількість змістових модулів – 2	Освітньо-професійна програма – Банківська справа	Лекції: Денна – 32 год Заочна – 8 год Практичні заняття: Денна – 14 год Заочна – 4 год
Загальна кількість годин – 150	Ступінь вищої освіти – бакалавр	Самостійна робота: Денна – 95 год. Заочна – 138 год Тренінг: Денна – 6 год. Індивідуальна робота : Денна – 3 год.
Тижневих годин – 10 год., з них аудиторних – 3 год.		Вид підсумкового контролю – залік

2. Мета й завдання вивчення дисципліни «Грошово-кредитні системи зарубіжних країн»

2.1. Мета вивчення дисципліни

В умовах сучасної ринкової економіки грошово-кредитні системи набувають особливої ваги в суспільному житті як розвинутих країн, так й країн, що розвиваються. Грошово-кредитні відносини, фінансово-кредитні інститути істотно впливають на економічні та соціальні процеси в країні. Грошово-кредитна система країни забезпечує ринкову систему механізмами та інструментами реалізації її здатності до саморегулювання, надає державі можливість ефективно впливати на економіку. В ринкових умовах з грошово-кредитною системою стикаються підприємства й великі господарські структури, виконавчі та законодавчі органи влади і, звичайно, власне працівники сфери фінансів.

Метою викладання дисципліни формування у майбутніх спеціалістів системи базових, фундаментальних знань з теоретичних підходів організації грошових та

кредитних систем зарубіжних країн, що дозволять вільно орієнтуватися в структурі та особливостях функціонування грошових та кредитних систем зарубіжних країн.

Предмет дисципліни – теоретичні та практичні аспекти побудови грошово-кредитних систем країн з розвинутою ринковою економікою, основних етапів та особливостей їх розвитку, а також ознайомлення з перспективами становлення грошово-кредитних систем країн, що розвиваються.

2.2. Завдання вивчення дисципліни

Основними завданнями вивчення дисципліни «Грошово-кредитні системи зарубіжних країн» є:

- зрозуміння сутності та основних етапів еволюції грошово-кредитних систем країн з розвинутою економікою;
- ознайомлення із сучасним станом і розвитком грошово-кредитних систем зарубіжних країн, поглиблення їх уяви про розвиток та функціонування сучасних як грошових, так і кредитних систем провідних країн світу, подолання ними кризових явищ
- ознайомлення з процесами інтеграції у грошово-кредитній сфері;
- визначення сучасного стану грошово-кредитних систем розвинених країн і механізмів грошово-кредитного регулювання;
- характеристика грошово-кредитної політики країн з розвинутою ринковою економікою;
- простеження закономірностей та перспектив розвитку грошово-кредитних систем країн, що розвиваються.

У результаті вивчення курсу «Грошово-кредитні системи зарубіжних країн» студенти повинні:

- знати сутність, види та елементи грошової системи грошової системи;
- знати закономірності розвитку грошово-кредитних систем зарубіжних країн;
- знати сучасні тенденції у розвитку грошових систем зарубіжних країн;
- знати сутність кредитної системи, чинники і процеси, які впливають на її розвиток;
- знати сучасні тенденції у розвитку кредитних систем зарубіжних країн розвинених країн;
- знати еволюцію валютних систем;
- вміти критично осмислювати концептуальні основи еволюції грошово-кредитних систем різних держав світу (США, Великобританія, Німеччина, Франція, Швейцарія, Італія, Австрія, Канада, Японія) та проблеми, що були для них притаманні на різних етапах розвитку й узагальнюють засади й закономірності їх функціонування;
- вміти критично осмислювати концептуальні основи структури грошових та банківських систем зарубіжних країн на сучасному етапі; механізму функціонування валютних систем;
- вміти виконувати професійні функції у сфері функціонування грошових та кредитних систем;

- вміти аналізувати та оцінювати стан світового фінансового ринку та грошово-кредитних ринків різних країн;
- вміти аналізувати вплив монетарної політики центрального банку на економічні процеси в країні;
- вміти визначати шляхи розвитку та ефективного функціонування грошово-кредитних систем зарубіжних країн у контексті інтеграційних та глобалізаційних процесів у фінансовій сфері;
- вміти здійснювати аналіз та оцінку отриманих результатів та роботи обґрунтовані висновки.

3. Програма навчальної дисципліни «Грошово-кредитні системи зарубіжних країн»

Змістовний модуль 1. Закономірності розвитку грошово-кредитних систем зарубіжних країн.

Тема 1. Грошова система та її типи

Суть, види та елементи грошової системи. Елементи національної валютної системи.

Основні типи грошових систем.

Гроші та золото.

Грошові реформи та їх види.

Основні історичні періоди, які впливають на зміну грошової системи.

Сучасні тенденції у розвитку грошових систем.

Тема 2. Сутність кредитної системи, чинники і процеси, які впливають на її розвиток

Поняття та структура кредитної системи. Основні види кредитних установ та їх функції. Структурні зміни у кредитних системах.

Сучасні тенденції у розвитку кредитних систем розвинених країн. Дерегулювання фінансових ринків. Концентрація та централізація банківського капіталу. Конкуренція у банківській сфері. Банківські кризи. Диверсифікація банківських послуг. Сек'юритизація. Комп'ютеризація та фінансові нововведення. Глобалізація кредитних систем.

Банківська криза.

Тема 3. Еволюція валютних систем

Поняття валютної системи, її види та структура

Суть та складові світової валютної системи.

Еволюція світової валютної системи

Система золотого стандарту. Структурні принципи Паризької валютної системи. Особливості Генуезької валютної системи. Основні риси Бреттон-Вудської валютної системи. Причини розпаду Бреттон-Вудської валютної системи.

Ямайська валютна система та її визначальні риси.

Міжнародна валютна система. Мета та етапи створення Європейської валютної системи.

Особливості функціонування Європейської валютної системи та її розвиток

Змістовний модуль 2. Грошово-кредитні системи країн світу.

Тема 4. Грошова та кредитна система США

Еволюція грошової системи США. Становлення та розвиток грошової системи. Грошовий обіг в умовах домонополістичного капіталізму. Особливості грошової системи США у роки першої світової війни та у післявоєнні роки. Причини краху золотого стандарту. Девальвація долара. Інфляція у роки другої світової війни та у

післявоєнні роки. Долар у ролі резервної та світової валюти. Сучасна структура грошового обороту США.

Еволюція та структура сучасної кредитної системи США. Формування кредитної системи США. Федеральний резервний акт 1913р. та зміни у кредитній системі.

Федеральна резервна система США, її організаційна структура, функції, методи здійснення грошово-кредитної політики.

Комерційні банки та спеціалізовані небанківські кредитно-фінансові установи США. Інвестиційні банки. Позичково-ощадні інститути та особливості їх діяльності. Контроль за діяльністю банків, система страхування депозитів. Недепозитні фінансові установи.

Тема 5. Грошова та кредитна система Великобританії

Еволюція грошової системи Великої Британії. Грошовий обіг Англії до першої світової війни. Інфляція у період та після першої світової війни. Мотиви повернення до золотого стандарту методом реставрації. Грошова реформа 1925 - 1928 рр. крах золотого стандарту та утворення «стерлінгової зони». Інфляція у роки другої світової війни та у післявоєнні роки. Причини та наслідки девальвації фунта стерлінгів у міжнародних розрахунках.

Структура кредитної системи Великої Британії. Сучасна кредитна система Англії.

Банк Англії, його утворення, організація і управління, роль і функції.

Механізм грошово-кредитного регулювання у Великобританії.

Комерційні банки та спеціалізовані небанківські кредитно-фінансові установи Великої Британії. Роздрібні та оптові банки. Торгові банки. Дисконтні дома. Інші фінансові посередники.

Тема 6. Грошова та кредитна система Німеччини

Етапи формування грошової системи Німеччини. Грошова система Німеччини до першої світової війни. Гіперінфляція у роки першої світової війни. Грошова реформа 1924 р. Скасування золотого стандарту у період світової економічної кризи. Грошова система Німеччини у період підготовки та під час другої світової війни. Грошова реформа 1948 р. Зміни у грошовій сфері після возз'єднання Західної та Східної Німеччини. Євро як грошова одиниця сучасної Німеччини.

Структура кредитної системи Німеччини.

Німецький Федеральний банк, його організаційна структура, управління, завдання та функції. Особливості грошово-кредитного регулювання в Німеччині. Взаємовідносини Бундесбанку з Європейським центральним банком. Контроль за банківською діяльністю. Система страхування депозитів.

Комерційні банки та спеціалізовані небанківські кредитно-фінансові установи Німеччини. Універсальні кредитні установи Німеччини. Спеціалізовані кредитно-фінансові установи.

Тема 7. Грошова та кредитна система Франції

Еволюція грошової системи Франції. Грошовий обіг Франції до першої світової війни. Інфляція у період та після першої світової війни. Грошова реформа 1928р. і причини збереження Францією золотого стандарту у роки світової економічної кризи 1929 - 1933 рр. Інфляція у роки другої світової війни та у післявоєнні роки. Зона франка. Девальвація франка. Євро як грошова одиниця сучасної Франції.

Структура кредитної системи Франції. Особливості розвитку кредитної системи Франції після другої світової війни. Націоналізація банків на підставі закону 1982р.

Банк Франції, його структура, управління та функції. Механізм грошово-кредитної політики Франції, роль держави у цьому процесі. Взаємовідносини Банку Франції з Європейським центральним банком.

Комерційні банки та спеціалізовані небанківські кредитно-фінансові установи Франції. Депозитні банки. Регіональні банки. Спеціальні кредитні інститути Франції.

Тема 8. Грошова та кредитна система Японії

Еволюція грошової системи Японії. Особливості розвитку грошової системи Японії до другої світової війни. Інфляція у період другої світової війни та у післявоєнні роки. Особливості відбудовного періоду. Ревальвація єни. Валютне становище єни на сучасному етапі. Перетворення єни у регіональну валюту.

Еволюція та структура кредитної системи Японії. Розвиток кредитної системи Японії до другої світової війни та після війни.

Банк Японії, його структура, функції і операції. Механізм грошово-кредитного регулювання в Японії.

Комерційні банки та спеціалізовані небанківські кредитно-фінансові інститути Японії. Комерційні банки. Міські банки. Банки довгострокового кредиту. Траст-банки. Спеціалізовані приватні та державні кредитно-фінансові установи Японії. Реформа банківського сектору Японії.

Тема 9. Особливості грошово-кредитних систем країн, що розвиваються

Особливості розвитку грошово-кредитних систем країн, що розвиваються.

Особливості розвитку грошово-кредитних систем країн Центральної та Східної Європи

Тема 10. Закономірності розвитку грошово-кредитних систем нових індустріальних країн Азії та Латинської Америки

Особливості розвитку грошово-кредитної системи Китаю.

Особливості розвитку грошово-кредитних систем нових індустріальних країн Латинської Америки.

Особливості розвитку грошово-кредитних систем нових індустріальних країн Південно-Східної Азії.

4. Структура залікового кредиту дисципліни «Грошово-кредитні системи зарубіжних країн»

Денна форма навчання

	Кількість годин					
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Індивідуальна робота	Тренінг	Контрольні заходи
Змістовий модуль 1. Закономірності розвитку грошово-кредитних систем зарубіжних країн.						
Тема 1. Грошова система та її типи.	4	2	10	1	2	Поточне опитування
Тема 2. Сутність кредитної системи, чинники і процеси, які впливають на її розвиток.	4	2	10			Поточне опитування
Тема 3. Еволюція валютних систем.	2	2	10			Поточне опитування
Змістовий модуль 2. Грошово-кредитні системи країн світу.						
Тема 4. Грошова та кредитна система США.	4	2	10	2	4	Поточне опитування
Тема 5. Грошова та кредитна система Великобританії.	4	1	10			Поточне опитування
Тема 6. Грошова та кредитна система Німеччини.	4	1	9			Поточне опитування
Тема 7. Грошова та кредитна система Франції.	4	1	9			Поточне опитування
Тема 8. Грошова та кредитна система Японії.	2	1	9			Поточне опитування
Тема 9. Особливості грошово-кредитних систем країн, що розвиваються.	2	1	9			Поточне опитування
Тема 10. Закономірності розвитку грошово-кредитних систем нових індустріальних країн Азії та Латинської Америки.	2	1	9			Поточне опитування
Разом 150	32	14	95	3	6	

Заочна форма навчання

Тема	Години		
	Лекції	Практичні заняття	СРС
Змістовий модуль 1. Закономірності розвитку грошово-кредитних систем зарубіжних країн.			
Тема 1. Грошова система та її типи.	2	2	14
Тема 2. Сутність кредитної системи, чинники і процеси, які впливають на її розвиток.			14
Тема 3. Еволюція валютних систем.			14
Змістовий модуль 2. Грошово-кредитні системи країн світу.			
Тема 4. Грошова та кредитна система США.	2	2	14
Тема 5. Грошова та кредитна система Великобританії.			14
Тема 6. Грошова та кредитна система Німеччини.			14
Тема 7. Грошова та кредитна система Франції.			14
Тема 8. Грошова та кредитна система Японії.			14
Тема 9. Особливості грошово-кредитних систем країн, що розвиваються.	2	2	14
Тема 10. Закономірності розвитку грошово-кредитних систем нових індустріальних країн Азії та Латинської Америки.			12
Разом	8	4	138

5. Тематика практичних занять з дисципліни «Грошово-кредитні системи зарубіжних країн»

Денна форма

Змістовий модуль 1. Закономірності розвитку грошово-кредитних систем зарубіжних країн

Практичне заняття 1.

Тема 1. Грошова система та її типи

Мета вивчення теми: у ході вивчення теми необхідно з'ясувати сутність грошової системи та її складових, вивчити особливості історичних типів грошових систем та закономірності процесу демонетизації золота, розглянути еволюцію грошових систем та сучасні тенденції їх розвитку, передумови та наслідки проведення грошових реформ, їх основні риси.

Питання для обговорення:

1. Суть, види та елементи грошової системи. Елементи національної валютної системи.
2. Основні типи грошових систем.
3. Гроші та золото.
4. Грошові реформи та їх види.
5. Основні історичні періоди, які впливають на зміну грошової системи.
6. Сучасні тенденції у розвитку грошових систем.

Практичне заняття 2.

Тема 2. Сутність кредитної системи, чинники і процеси, які впливають на її розвиток

Мета вивчення теми: у ході вивчення теми необхідно розглянути сутність поняття «кредитна система», розглянути структуру сучасної кредитної системи розвинутих країн, зміст, основні види та інструменти монетарної політики центрального банку, вивчити основні закономірності розвитку кредитних систем, причини та форми проявлення банківської кризи.

Питання для обговорення:

1. Поняття кредитної системи.
2. Структура сучасної кредитної системи зарубіжних країн.
3. Сутність основні види та інструменти монетарної політики центрального банку.
4. Сучасні тенденції в розвитку кредитних систем.
5. Банківська криза.

Практичне заняття 3.

Тема 3. Еволюція валютних систем

Мета вивчення теми: у ході вивчення теми необхідно розглянути сутність валютної системи та необхідність її створення, надати класифікацію валютних систем, розглянути їх структуру, основні етапи розвитку світової та Європейської валютних систем.

Питання для обговорення:

1. Поняття валютної системи, її види та структура.
2. Еволюція світової валютної системи.
3. Європейська валютна система та її розвиток.

Змістовий модуль 2. Грошово-кредитні системи країн світу.

Практичне заняття 4.

Тема 4. Грошова та кредитна система США.

Мета вивчення теми: у ході вивчення теми необхідно розглянути етапи розвитку фінансової системи США, структуру та еволюцію сучасної кредитної системи США, побудову Федеральної системи США та функції її ланок та спеціалізованих кредитно-фінансових установ США та особливості їх функціонування і види комерційних банків.

Питання для обговорення:

1. Еволюція грошової системи США.
2. Еволюція та структура сучасної кредитної системи США.
3. Федеральна резервна система США, її структура та функції.
4. Спеціалізовані небанківські кредитно-фінансові установи США та комерційні банки.

Практичне заняття 5.

Тема 5. Грошова та кредитна система Великобританії.

Мета вивчення теми: у ході вивчення теми необхідно мати уявлення про основні етапи еволюції грошової системи Великобританії, опанувати властивості та структуру англійської кредитної системи, розглянути структуру та функції Банку Англії з погляду його історичного розвитку, вивчити особливості та склад комерційних банків та СНКФУ Великої Британії..

Питання для обговорення:

1. Розвиток грошової системи Великої Британії.
2. Будова кредитної політики Великобританії.
3. Функції та структура Банку Англії.
4. Кредитні установи та фінансово-кредитні інститути (парабанки) Сполученого Королівства.

Тема 6. Грошова та кредитна система Німеччини

Мета вивчення теми: у ході практичного заняття потрібно виявити закономірності та головні етапи розвитку грошової системи Німеччини, розглянути структуру та функції Німецького федерального банку, вивчити склад та особливості комерційних банків і пара банків Німеччини.

Питання для обговорення:

1. Етапи становлення грошової системи Німеччини.
2. Складова кредитної системи Німеччини.
3. Структура та функції Німецького федерального банку.
4. Комерційні банки та спеціалізовані небанківські кредитно-фінансові установи (СНКФУ) Німеччини.

Практичне заняття 6.

Тема 7. Грошова та кредитна система Франції

Мета вивчення теми: у ході практичного заняття потрібно Мати уявлення про закономірності та основні етапи розвитку грошової системи Франції, вивчити структуру та особливості комерційних банків і СНКФУ Франції, розглянути структуру та функції Банку Франції.

Питання для обговорення:

1. Еволюція грошової системи Франції.
2. Структура кредитної системи Франції.
3. Функції та структура Банку Франції.
4. Комерційні банки та спеціалізовані небанківські кредитно-фінансові установи Франції(СНКФУ).

Тема 8. Грошова та кредитна система Японії

Мета вивчення теми: у ході практичного заняття потрібно розглянути існуючі моделі та основні етапи грошей розвитку і кредитної системи Японії, ознайомитися з структурою і функціями Банку Японії, вивчити структуру і особливості комерційних банків і спеціалізованих кредитно-фінансових установ в Японії.

Питання для обговорення:

1. Розвиток грошової системи Японії.
2. Розвиток та структура кредитної системи Японії.
3. Структура та функції Банку Японії.
4. Особливості комерційних банків і спеціалізованих кредитних установ Японії.

Практичне заняття 7.

Тема 9. Особливості грошово-кредитних систем країн, що розвиваються

Мета вивчення теми: у ході практичного заняття потрібно розглянути особливості розвитку грошово-кредитних систем країн що розвиваються, колишніх країн СРСР, країн Центральної та Східної Європи.

Питання для обговорення:

1. Особливості розвитку грошово-кредитних систем країн, що розвиваються.
2. Особливості розвитку грошово-кредитних систем країн Центральної та Східної Європи

Тема 10. Закономірності розвитку грошово-кредитних систем нових індустріальних країн Азії та Латинської Америки

Мета вивчення теми: у ході практичного заняття потрібно розглянути особливості розвитку грошової та кредитної систем Китаю, грошово-кредитних нових індустріальних країн Азії та Латинської Америки.

Питання для обговорення:

1. Особливості розвитку грошово-кредитної системи Китаю.
2. Особливості розвитку грошово-кредитних систем нових індустріальних країн Латинської Америки.
3. Особливості розвитку грошово-кредитних систем нових індустріальних країн Південно-Східної Азії.

Заочна форма
Змістовий модуль 1. Закономірності розвитку грошово-кредитних систем зарубіжних країн

Практичне заняття 1.

Тема 1. Грошова система та її типи

Мета вивчення теми: у ході вивчення теми необхідно з'ясувати сутність грошової системи та її складових, вивчити особливості історичних типів грошових систем та закономірності процесу демонетизації золота, розглянути еволюцію грошових систем та сучасні тенденції їх розвитку, передумови та наслідки проведення грошових реформ, їх основні риси.

Питання для обговорення:

1. Суть, види та елементи грошової системи. Елементи національної валютної системи.
2. Основні типи грошових систем.
3. Гроші та золото.
4. Грошові реформи та їх види.
5. Основні історичні періоди, які впливають на зміну грошової системи.
6. Сучасні тенденції у розвитку грошових систем.

Тема 2. Сутність кредитної системи, чинники і процеси, які впливають на її розвиток

Мета вивчення теми: у ході вивчення теми необхідно розглянути сутність поняття «кредитна система», розглянути структуру сучасної кредитної системи розвинутих країн, зміст, основні види та інструменти монетарної політики центрального банку, вивчити основні закономірності розвитку кредитних систем, причини та форми проявлення банківської кризи.

Питання для обговорення:

1. Поняття кредитної системи.
2. Структура сучасної кредитної системи зарубіжних країн.
3. Сутність основні види та інструменти монетарної політики центрального банку.
4. Сучасні тенденції в розвитку кредитних систем.
5. Банківська криза.

Тема 3. Еволюція валютних систем

Мета вивчення теми: у ході вивчення теми необхідно розглянути сутність валютної системи та необхідність її створення, надати класифікацію валютних систем, розглянути їх структуру, основні етапи розвитку світової та Європейської валютних систем.

Питання для обговорення:

1. Поняття валютної системи, її види та структура.
2. Еволюція світової валютної системи.
3. Європейська валютна система та її розвиток.

Змістовий модуль 2. Грошово-кредитні системи країн світу. Практичне заняття 2.

Тема 4. Грошова та кредитна система США.

Мета вивчення теми: у ході вивчення теми необхідно розглянути етапи розвитку фінансової системи США, структуру та еволюцію сучасної кредитної системи США, побудову Федеральної системи США та функції її ланок та спеціалізованих кредитно-фінансових установ США та особливості їх функціонування і види комерційних банків.

Питання для обговорення:

1. Еволюція грошової системи США.
2. Еволюція та структура сучасної кредитної системи США.
3. Федеральна резервна система США, її структура та функції.
4. Спеціалізовані небанківські кредитно-фінансові установи США та комерційні банки.

Тема 5. Грошова та кредитна система Великобританії.

Мета вивчення теми: у ході вивчення теми необхідно мати уявлення про основні етапи еволюції грошової системи Великобританії, опанувати властивості та структуру англійської кредитної системи, розглянути структуру та функції Банку Англії з погляду його історичного розвитку, вивчити особливості та склад комерційних банків та СНКФУ Великої Британії.

Питання для обговорення:

1. Розвиток грошової системи Великої Британії.
2. Будова кредитної політики Великобританії.
3. Функції та структура Банку Англії.
4. Кредитні установи та фінансово-кредитні інститути (парабанки) Сполученого Королівства.

Тема 6. Грошова та кредитна система Німеччини

Мета вивчення теми: у ході практичного заняття потрібно виявити закономірності та головні етапи розвитку грошової системи Німеччини, розглянути структуру та функції Німецького федерального банку, вивчити склад та особливості комерційних банків і пара банків Німеччини.

Питання для обговорення:

1. Етапи становлення грошової системи Німеччини.
2. Складова кредитної системи Німеччини.
3. Структура та функції Німецького федерального банку.
4. Комерційні банки та спеціалізовані небанківські кредитно-фінансові установи (СНКФУ) Німеччини.

Тема 7. Грошова та кредитна система Франції

Мета вивчення теми: у ході практичного заняття потрібно мати уявлення про закономірності та основні етапи розвитку грошової системи Франції, вивчити структуру та особливості комерційних банків і СНКФУ Франції, розглянути структуру та функції Банку Франції.

Питання для обговорення:

1. Еволюція грошової системи Франції.
2. Структура кредитної системи Франції.
3. Функції та структура Банку Франції.
4. Комерційні банки та спеціалізовані небанківські кредитно-фінансові установи Франції(СНКФУ).

Тема 8. Грошова та кредитна система Японії

Мета вивчення теми: у ході практичного заняття потрібно розглянути існуючі моделі та основні етапи грошей розвитку і кредитної системи Японії, ознайомитися з структурою і функціями Банку Японії, вивчити структуру і особливості комерційних банків і спеціалізованих кредитно-фінансових установ в Японії.

Питання для обговорення:

1. Розвиток грошової системи Японії.
2. Розвиток та структура кредитної системи Японії.
3. Структура та функції Банку Японії.
4. Особливості комерційних банків і спеціалізованих кредитних установ Японії.

Тема 9. Особливості грошово-кредитних систем країн, що розвиваються

Мета вивчення теми: у ході практичного заняття потрібно розглянути особливості розвитку грошово-кредитних систем країн що розвиваються, колишніх країн СРСР, країн Центральної та Східної Європи.

Питання для обговорення:

1. Особливості розвитку грошово-кредитних систем країн, що розвиваються.
2. Особливості розвитку грошово-кредитних систем країн Центральної та Східної Європи

Тема 10. Закономірності розвитку грошово-кредитних систем нових індустріальних країн Азії та Латинської Америки

Мета вивчення теми: у ході практичного заняття потрібно розглянути особливості розвитку грошової та кредитної систем Китаю, грошово-кредитних нових індустріальних країн Азії та Латинської Америки.

Питання для обговорення:

1. Особливості розвитку грошово-кредитної системи Китаю.
2. Особливості розвитку грошово-кредитних систем нових індустріальних країн Латинської Америки.
3. Особливості розвитку грошово-кредитних систем нових індустріальних країн Південно-Східної Азії.

6. Тренінг з дисципліни «Грошово-кредитні системи зарубіжних країн»

Мета тренінгу з дисципліни «Грошово-кредитні системи зарубіжних країн» – формування у студентів критичного мислення для пропонування професійних рішень, цілісного бачення і вирішення проблем функціонування грошово-кредитних систем зарубіжних країн, фінансового ринку та розвиток конкуренції на ринку. Проведення тренінгу дозволяє забезпечити засвоєння теоретичних знань та практичних навиків, отриманих у процесі вивчення дисципліни «Грошово-кредитні системи зарубіжних країн».

Організація і порядок проведення тренінгу

1. *Вступна частина.* Актуалізація теми тренінгового заняття та структуризація процесу його проведення. Ознайомлення студентів з метою тренінгу, його завданнями, процедурою проведення, очікуваними результатами. Представлення програми тренінгу.
2. *Організаційна частина.* Встановлення правил проведення тренінгу, формування робочих груп студентів, визначення завдань та розподіл ролей. Забезпечення учасників тренінгу роздатковими матеріалами: таблицями, бланками документів, алгоритмами проведення, інструкціями.
3. *Практична частина.* Виконання тренінгових завдань у групах із використанням базових та інноваційних методів проведення тренінгу за визначеною темою (проблемою). Підготовка презентаційних матеріалів за результатами виконання тренінгового завдання.
4. *Підведення підсумків.* Презентація практичної роботи в групах. Обговорення результатів виконання завдань, обмін думками з проблематики теми тренінгу, підведення підсумків, оцінка результативності роботи в групах та досягнення поставлених цілей тренінгу.

Тематика: Систематизація та узагальнення результатів аналізу грошово-кредитної системи на прикладі окремої країни.

Завдання тренінгу з дисципліни:

1. Здійснити аналіз грошової системи на прикладі окремої країни.
 2. Представити результати дослідження а у вигляді короткого звіту – висновку (загальний огляд, проблеми та шляхи їх вирішення) та їх опис.
- За результатами проведення дослідження студент отримує оцінку.

7. Самостійна робота студентів

Для успішного вивчення і засвоєння дисципліни «Грошово-кредитні системи зарубіжних країн» студенти повинні володіти значним обсягом інформації, частину якої вони отримують і опрацьовують шляхом самостійної роботи. Самостійна робота полягає в опрацюванні положень банківського законодавства та навчальної і наукової фахової літератури.

Для успішного вивчення і засвоєння дисципліни «Грошово-кредитні системи зарубіжних країн» студенти повинні володіти значним обсягом інформації, частину якої вони отримують і опрацьовують шляхом самостійної роботи. Самостійна робота полягає в опрацюванні положень банківського законодавства, навчальної і наукової фахової літератури та сформована з двох завдань:

I. Теоретичне завдання виконується студентом у вигляді реферату протягом семестру і повинно бути захищено. Тему доповіді студент обирає самостійно із запропонованого переліку.

II. Практичне завдання. У даній частині студенту потрібно провести аналіз функціонування кредитної системи на прикладі окремої країни.

I. Теоретичне завдання

Написання реферату на вибрану тему:

Характерні риси сучасних грошових систем.
Сучасні тенденції у розвитку грошових систем.
Структурні зміни у сучасних кредитних системах.
Необхідність та зміст дерегулювання фінансової сфери.
Основні методи концентрації банківського капіталу.
Валютні системи та їх визначальні принципи.
Особливості сучасної світової валютної системи.
Основні етапи розвитку Європейської валютної системи.
Проблеми та перспективи розвитку Європейської валютної системи.
Роль долара у світовій валютній системі.
Особливості функціонування сучасної грошової системи США.
Федеральна Резервна Система та основні інструменти її грошово-кредитної політики.
Комерційні банки США та їх місце на світовому ринку.
Проблеми розвитку інвестиційних банків США.
Кредитні спілки США, їх роль та особливості діяльності.
Великобританія та зона євро.
Банк Англії та особливості його грошово-кредитної політики.
Комерційні банки Великобританії та їх місце на світовому ринку.
Дисконтні дома та їх функції.
Основні послуги англійських небанківських кредитних установ.
Еволюція грошової одиниці Німеччини.
Німецький Федеральний банк та його грошово-кредитна політика.
Особливості взаємовідносин Німецького Федерального банку та Європейського центрального банку.
Гросбанки Німеччини та їх місце на світовому ринку.
Проблеми розвитку державних банків Німеччини.
Грошова та кредитна система Франції.
Еволюція грошової одиниці Франції.
Банк Франції та особливості його функціонування.
Банківські групи Франції та їх місце на світовому ринку.
Японська ена та її роль у світовій валютній системі.
Місце банків Японії на світовому ринку.
Суть та значення банківської реформи в Японії.
Особливості розвитку грошово-кредитних систем країн, що розвиваються.
Особливості розвитку грошово-кредитних систем країн Центральної та Східної Європи.
Особливості розвитку грошово-кредитної системи Китаю.
Особливості розвитку грошово-кредитних систем нових індустріальних країн Латинської Америки.
Особливості розвитку грошово-кредитних систем нових індустріальних країн Південно-Східної Азії.

II. Практичне завдання.

Завдання 1. Провести аналіз грошової системи на прикладі окремої країни.

Завдання 2. Провести аналіз функціонування кредитної системи на прикладі окремої країни.

Завдання 3. Створити в АБС Б2 запис контрагента фізичної особи.

Завдання 4. Відкрити поточний рахунок фізичній особі в АБС Б2.

Загальна оцінка за самостійну роботу визначається як середнє арифметичне з оцінок за виконання теоретичного та практичного завдань.

8. Методи навчання

У навчальному процесі застосовуються: лекції, практичні та індивідуальні заняття, консультації, самостійна робота, робота у групах, метод опитування, тестування, ділові ігри, реферування.

9. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання.

У процесі вивчення дисципліни «Грошово-кредитні системи зарубіжних країн» використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- поточне опитування, тестування;
- презентації результатів виконаних завдань;
- оцінювання результатів модульної контрольної роботи;
- оцінювання результатів самостійної роботи студентів;
- інші види індивідуальних і групових завдань;
- залік.

10. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається з дозволу дирекції факультету за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності. Використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних заходів та екзаменів заборонено.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції факультету.

11. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Грошово-кредитні системи зарубіжних країн» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Модуль 1		Модуль 2	Модуль 3
40 %	40 %	5 %	15 %
Поточне оцінювання	Модульний контроль	Тренінг	Самостійна робота
Оцінка визначається як середнє арифметичне з оцінок отриманих на практичних заняттях	Модульна контрольна робота складається з: тестових завдань (30 тестів по 2 бали за тест) – макс. 60 балів; 1 задача – 20 балів; теоретичне питання – 20 балів (теми 1-10)	Оцінка за виконане завдання	Оцінка визначається як середнє арифметичне з оцінок за виконання завдань самостійної роботи

Поточне оцінювання передбачає усне опитування студента під час практичних занять не рідше як раз на два заняття. Окрім того, під час практичних занять до кожної теми передбачено тестування. У підсумку поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час практичних занять. У випадку пропуску практичних занять передбачено відпрацювання, в іншому разі вони вважаються оцінкою «0» та враховуються при визначенні середнього арифметичного.

Модульний контроль передбачає проміжне оцінювання якості засвоєння студентом теоретичного і практичного матеріалу певного змістового модуля дисципліни «Грошово-кредитні системи зарубіжних країн». Модульна контрольна робота містить: тестові завдання (30 тестів по 2 бали за тест) – макс. 60 балів; 1 задача – макс. 20 балів; 1 теоретичне питання – 20 – макс. балів.

Проведення тренінгу дозволяє забезпечити засвоєння теоретичних знань та практичних навиків, отриманих у процесі вивчення дисципліни «Грошово-кредитні системи зарубіжних країн». За результатами проходження тренінгу студент отримує оцінку, яка визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих за виконання чотирьох завдань.

Наступним видом модульної роботи є виконання завдань самостійної роботи, що передбачає: підготовку доповіді, формуючи теоретичне завдання; виконання практичних завдань. Підсумкова оцінка за модуль визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час виконання завдань самостійної роботи.

Залік є метою підсумкового контролю оцінювання результатів навчання з дисципліни «Грошово-кредитні системи зарубіжних країн».

Шкала оцінювання:

За шкалою ЗУНУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№	Найменування	Номер теми
1.	Мультимедійний проектор	1-10
2.	Проекційний екран	1-10
3.	Комунікаційне програмне забезпечення (Internet Explorer, Google Chrome, Firefox)	1-10
4.	Наявність доступу до мережі Інтернет	1-10
5.	Комунікаційне програмне забезпечення (Zoom) для проведення занять у режимі он-лайн (за необхідності)	1-10
6.	Комунікаційна навчальна платформа (Moodle) для організації дистанційного навчання (за необхідності)	1-10
7.	Програмне забезпечення: ОС Windows	1-10
8.	Інструменти Microsoft Office (Word; Excel; Power Point та ін.)	1-10
9.	Google Forms, Google Sheets	1-10
10.	Базове програмне забезпечення АБС Б2	1-10

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ:

1. Вишневецький В.П., Квілінські А. Новітні тренди в монетарній політиці США та її вплив на економічний розвиток: аналітичний огляд. Економіка промисловості. 2019. № 3 (87). С. 125–142. URL: <http://dspace.nbuiv.gov.ua/handle/123456789/161136>
2. Гаврилова Н. В. Задорожня Л. М. Сучасні тенденції грошового обігу в Україні. *Центральноукраїнський науковий вісник*. Економічні науки, 2023, вип. 9(42). С. 197-203. URL: [https://economics.kntu.kr.ua/pdf/9\(42\)/22.pdf](https://economics.kntu.kr.ua/pdf/9(42)/22.pdf)
3. Гербич Л. А. Фінансові та кредитні системи зарубіжних країн : навч. посіб. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019. 440 с.
4. Гордеева Д., Нікітчук С. Вплив грошово-кредитної політики федеральної резервної системи США на міжнародні фінансові ринки: аспект країн, що розвиваються. *Фінансовий простір*. 2019. № 3 (35). С. 36-50. DOI: [https://doi.org/10.18371/fr.3\(35\).2019.190096](https://doi.org/10.18371/fr.3(35).2019.190096)
5. Дрималовська Х.В., Шаєганрад Е.П. Європейська валютна система: позитивні та негативні аспекти. *Інфраструктура ринку*. 2023. Випуск 71. С. 26-30. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2023/71_2023/7.pdf
6. Заславська О. І. Методичні рекомендації до вивчення навчальної дисципліни

- «Фінансові та грошово-кредитні системи зарубіжних країн» для студентів спеціальності «Фінанси, банківська справа і страхування, спеціалізації «Фінанси і кредит. ДВНЗ «УжНУ», 2019. 30 с.
7. Король М. М. Еволюція державного регулювання європейської банківської системи. *Інфраструктура ринку*. 2020. Випуск 45. С. 21-26. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2020/45_2020_ukr/6.pdf
 8. Король М., Баженова О., Король І., Баженов В., Ярмоленко Ю., Василюк Н. Банківська система Великої Британії: аналіз і моделювання. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*. 2020. № 6(41). С. 43–55. DOI: <https://doi.org/10.18371/fcaptr.v6i41.251390>
 9. Кричевська Т. О. Національна модель банківської системи Німеччини: становлення, еволюція та можливості збереження в умовах глобалізації. *Економічна теорія*. 2019. № 3. С. 73-100. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecte_2019_3_7
 10. Посаднева О. М. Банківська система Великобританії: еволюція та сучасний стан розвитку. *Економіка та суспільство*. 2022. Випуск # 46. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-46-63>
 11. Примостка О. О. Фінансовий ринок азійського регіону. *Економіка та суспільство*. 2021. Випуск # 26. URL: <https://economyandsociety.in.ua/plugins/generic/pdfJsViewer/pdf.js/web/viewer.html?file=https%3A%2F%2Feconomyandsociety.in.ua%2Findex.php%2Fjournal%2Farticle%2Fdownload%2F356%2F341%2F>
 12. Сич О.А., Беркацький Б.Л., Климчук О.Р. Аналіз кредитування бізнесу в Україні та Польщі. *Молодий вчений*. 2019. № 10 (74). С. 732-736. URL: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2019-10-74-152>
 13. Шишкіна О. Глобалізація та її вплив на функціонування і розвиток валютних ринків. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2023. № 4 (36). С. 249–266. URL: [https://doi.org/10.25140/2411-5215-2023-4\(36\)-249-266](https://doi.org/10.25140/2411-5215-2023-4(36)-249-266)
 14. Asia finance 2020 framing a new asian financial architecture URL: https://www.oliverwyman.com/content/dam/oliverwyman/global/en/files/archive/2013/Asia_Finance_2020.pdf
 15. Board of Governors of the Federal Reserve System. Federal Reserve issues FOMC statement. Press Release. 2019. July 31.
 16. Brauning F., Ivashina, V. U.S. Monetary Policy and Emerging Market Credit Cycles. *Journal of Monetary Economics*. 2019. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.jmoneco.2019.02.005>
 17. Europe's 50 largest banks by assets, 2022. S&P Global Market Intelligence. URL: <https://www.spglobal.com/marketintelligence/en/news-insights/latest-news-headlines/europe-s-50-largest-banks-by-assets-2022-69689461>
 18. Kelly Richards. The Evolution of Banking in the UK. CashFloat. 2022. August 3. URL: <https://www.cashfloat.co.uk/blog/personal-finance/evolution-banking-uk/>
 19. Korol, M., Bazhenova, O., Korol, I., Bazhenov, V., Yarmolenko, Yu. & Vasylets N. (2020). The banking system of Great Britain: analysis and modeling. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*, 6(41), 43–55. DOI: <https://doi.org/10.18371/fcaptr.v6i41.251390>
 20. Richard H. Clarida, 2023. US Monetary Policy and the Return to Price Stability, NBER Working Papers 31520, National Bureau of Economic Research, Inc. URL:

https://www.nber.org/system/files/working_papers/w31520/w31520.pdf

21. Total assets of the banking sector in the United Kingdom (UK) from 2002 to 2021. Statista. URL: <https://www.statista.com/statistics/615140/financial-assets-banking-sector-united-kingdom-uk/>
22. Walsh Carl E., 2022, Inflation Surges and Monetary Policy. Keynote Address, Bank of Japan IMES Monetary and Economic Studies/ 2022/ 40: 39-65.